

SKOLFS 2024:230

Utkom från trycket
den 5 februari 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet truckteknik i
gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 23 januari 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet truckteknik finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Eva Ekstedt Salzmänn

Truckteknik

Ämnet truckteknik behandlar olika truckar och tilläggsutrustningar samt deras användningsområden. Ämnet behandlar även service, felsökning och reparationer av olika truckar och tilläggsutrustningar.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet truckteknik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om olika typer av truckar och deras tilläggsutrustningar samt deras uppbyggnad, funktion och användningsområden. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla kunskaper om system och komponenter i olika typer av truckar och tilläggsutrustningar. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att genomföra service, felsökning och reparationer av truckar och deras olika tilläggsutrustningar, system och komponenter. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda verktyg, utrustning och teknisk information i samband med service, felsökning och reparationer.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet inom service, felsökning och reparationer av truckar och tilläggsutrustningar.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla en yrkesidentitet och ett yrkesmässigt språk samt förmåga att kommunicera med såväl arbetskamrater som kunder. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet.

Undervisningen i ämnet truckteknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om olika typer av truckar och tilläggsutrustningar samt om deras uppbyggnad, funktion, system, komponenter och användningsområden.
- Förmåga att genomföra service och underhåll av truckar och tilläggsutrustningar.
- Förmåga att genomföra felsökning och reparationer av truckar och tilläggsutrustningar samt av deras system och komponenter.
- Förmåga att använda specialverktyg samt mät- och diagnosutrustning i samband med felsökning och reparationer.
- Förmåga att använda teknisk information och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.

- Förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser.
- Förmåga att använda ett yrkesmässigt språk samt kunna anpassa språket efter målgruppen.

SKOLFS 2024:230

Nivåer i ämnet truckteknik

Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 3 i ämnet mobila maskiner – system- och diagnosteknik.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: TRUC1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet truckteknik på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Olika typer av truckar och deras uppbyggnad, funktion, system och komponenter utifrån truckarnas användningsområden, till exempel ledstaplare, plocktruckar och motviktstruckar.
- Olika typer av tilläggsutrustningar och deras uppbyggnad och funktion utifrån användningsområden, till exempel lyftgafflar, bommar och lyftaggregat.
- Olika drivlinors uppbyggnad i truckar, däribland i elektrifierade truckar.
- Olika förarstödssystem för effektiv och säker godshantering.
- Planering och genomförande av arbetsprocessen för service och underhåll av truckar och tilläggsutrustningar enligt tillverkarens anvisningar.
- Felsökning och reparationer av truckar och tilläggsutrustningar samt av system och komponenter enligt trucktillverkarens anvisningar.
- Genomförande av säkerhets- och hållfasthetskontroll, däribland av lyftgafflar eller lyftbommar.
- Användning av specialverktyg samt mät- och diagnosutrustning i samband med felsökning och reparationer av truckar och tilläggsutrustningar.
- Användning av teknisk information och digitala informationssystem i samband med felsökning med mät- och diagnosutrustning samt vid reparationer av system.
- Säkert, miljö- och kvalitetsmässigt arbete såväl självständigt som tillsammans med andra i enlighet med rutiner, lagar och andra bestämmelser samt för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av hydraulvätska vid arbete med hydraulsystem med hänsyn till miljö- och hälsorisker.
- Riskbedömning i samband med diagnos och reparationer av truckar, däribland av elektrifierade truckar.
- Användning av tekniska begrepp och uttryck på svenska och engelska samt yrkesmässig kommunikation med medarbetare och kunder.

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om olika typer av truckar och tillägsutrustningar samt om deras uppbyggnad, funktion, system, komponenter och användningsområden.

Eleven genomför med **viss säkerhet** service och underhåll av truckar och tillägsutrustningar i **bekanta** situationer enligt tillverkarens anvisningar.

Eleven genomför med **viss säkerhet** felsökning och reparationer av truckar och tillägsutrustningar samt av deras system och komponenter i **bekanta** situationer enligt trucktillverkarens anvisningar.

Eleven använder med **visst** handlag specialverktyg i samband med felsökning och reparationer. Dessutom använder eleven med **viss säkerhet** mät- och diagnosutrustning vid system- och komponentmätningar.

Eleven använder med **viss säkerhet** teknisk information och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser samt trucktillverkarens krav. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **godtagbart**.

Eleven kommunicerar med **viss** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper om olika typer av truckar och tillägsutrustningar samt om deras uppbyggnad, funktion, system, komponenter och användningsområden.

Eleven genomför med **säkerhet** service och underhåll av truckar och tillägsutrustningar i **bekanta** situationer enligt tillverkarens anvisningar.

Eleven genomför med **säkerhet** felsökning och reparationer av truckar och tillägsutrustningar samt av deras system och komponenter i **bekanta** situationer enligt trucktillverkarens anvisningar.

Eleven använder med **gott** handlag specialverktyg i samband med felsökning och reparationer. Dessutom använder eleven med **säkerhet** mät- och diagnosutrustning vid system- och komponentmätningar.

Eleven använder med **säkerhet** teknisk information och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser samt trucktillverkarens krav. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **gott**.

Eleven kommunicerar med **god** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om olika typer av truckar och tilläggsutrustningar samt om deras uppbyggnad, funktion, system, komponenter och användningsområden.

Eleven genomför med **god säkerhet** service och underhåll av truckar och tilläggsutrustningar i **bekanta men även nya** situationer enligt tillverkarens anvisningar.

Eleven genomför med **god säkerhet** felsökning och reparationer av truckar och tilläggsutrustningar samt av deras system och komponenter i **bekanta men även nya** situationer enligt trucktillverkarens anvisningar.

Eleven använder med **mycket gott** handlag specialverktyg i samband med felsökning och reparationer. Dessutom använder eleven med **god säkerhet** mät- och diagnosutrustning vid system- och komponentmätningar.

Eleven använder med **god säkerhet** teknisk information och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser samt trucktillverkarens krav. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **mycket gott**.

Eleven kommunicerar med **mycket god** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

